

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Forgács és Kiss Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kiss Elemér ügyvéd (1065 Budapest, Podmaniczky u. 16.) által képviselt felperes neve () felperesnek, a II.rendű alperes neve (), a dr. Kinyik Zoltán ügyvéd (1132 Budapest, Csanády utca 28/a. IV/32.) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a II.rendű alperes neve () II. rendű alperes ellen, tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. január 13. napján meghozott 37.P.25.146/2009/2. számú ítélete ellen az alperesek részéről 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja.

Mellőzi az I. rendű alperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 178.500 (Százhetvennyolcezer-ötszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 6.250 (Hatezerkétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az állam által előlegezett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A közjegyző a 2004. március 18-én elhunyt néhai K J hagyatékát az I. rendű alperesnek adta át. A törvényes öröklésre jogosult felperes végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy a ingatlan tulajdonosa. Kérte az illetékes földhivatal megkeresését az I-II. rendű alperesek javára bejegyzett jogok törlésére, a felperes tulajdonjogának bejegyzésére, az alperesek kötelezését a fentiek tűrésre, az ingatlan kiürítésére, a hagyatékban volt takarékbetétkönyvből felvett összeg, ennek késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére. Az alperesek a keresetet

az első tárgyaláson elismerték és erre tekintettel a Pp. 80. § (1) bekezdésének alkalmazását kérték.

Az elsőfokú bíróság a per fő tárgya tekintetében a keresettel egyező határozatot hozott. A felperest az I. rendű alperes részére 12.500 forint, az I. rendű alperest a felperes javára 192.600 forint perköltség megfizetésére kötelezte. További rendelkezése szerint az illetéket az állam viseli. Az I. rendű alperes által fizetendő elsőfokú perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. Az alperesek érdemi ellenkérelmükben maguk adták elő, hogy a követelés peren kívüli elismerését az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (továbbiakban: Ávt.) 36. § (2) bekezdésének f) pontja kizárja. Erre tekintettel a perre tehát okot adtak, nem hivatkozhatnak sikerrel a Pp. 80. § (1) bekezdésére. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest az 5.716.054 forint pertárgyérték alapul vételével, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja, (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított 180.685 forint ügyvédi munkadíjból és 14.100 forint költségből álló perköltség 99 %-nak, összesen 192.600 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Értékelte a kifejtett ügyvédi képviselői munkát, az ügy egyszerű megítélését és azt, hogy a jogvita az első tárgyaláson érdemben elbírálható volt.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben kérték annak részbeni megváltoztatását, a perköltségben való marasztalás mellőzését és a felperes kötelezését a felmerült költségek megfizetésére.

Érvelésük szerint az Ávt.-nek az elsőfokú ítéletben hivatkozott rendelkezése összhangban áll az ítélkezési gyakorlattal, mely szerint bármely érdekelt az öröklési igényét a hagyatéki eljárás befejezését követő egy év elteltével kizárólag perben érvényesítheti (PK 262. számú állásfoglalás). A hagyatékba tartozó ingatlan tulajdonjoga öröklés jogcímén csak bírósági határozattal szerezhető meg, ezért nem állapítható meg, hogy az alperesek okot adtak a perre. Nem az I. rendű alperes tevőleges magatartása eredményezte azt a helyzetet, hogy tulajdonjoga bejegyzést nyert. A felperes a hagyatéki eljárásban nem lépett fel, ezért a törvény rendes útján történő igényérvényesítése az alperesnek nem felróható.

Az elsőfokú bíróság alaptalanul érvelt azzal is, hogy az I. rendű alperes a jogszabály alkotásával adott okot a perre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az I. rendű alperes kötelezését kérte a fellebbezési eljárásban felmerült költségei megfizetésére.

Hivatkozása szerint az I. rendű alperes több szempontból is okot adott a perre. A I. rendű alperes neveot a polgári jogi jogviszonyokban más természetes vagy jogi személlyel azonos jogok illetik, kötelezettségek terhelik. Nem követhet ezért olyan gyakorlatot, hogy a közhatalom gyakorlójaként megalkotott egy jogszabályt, majd polgári jogi jogalanyként az általa elfogadott normára hivatkozással megállapítja, hogy jogszabályi kötöttségére tekintettel nincs lehetősége a jogvita peren kívüli rendezésére. Keresete nem a törvényes örökös minősége megállapítására, hanem az ingatlan kiadására és a pénzösszeg megfizetésére irányult. A hagyatékot a Ptk.

673. § (2) bekezdése alapján az örökhagyó halálakor ipso iure megszerezte. A perindítást megelőző felszólító levele mellékleteként megküldött és a bíróságon benyújtott okiratok köre megegyezett, ezért az I. rendű alperes számára nyilvánvaló volt, hogy a felperes az örökhagyó törvényes örököse. Így a jogvita peres út igénybe vétele nélkül is rendezhető lett volna. A megállapodás az alperesek érdekkörében felmerült okból meghiúsult.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés alapos.

Az ítéltábla több hasonló ügyben hozott határozatában kifejtette és a jelen perben is következetesen utal a PK 262. számú állásfoglalásban foglalt iránymutatás alapján érvényesülő egységes és töretlen ítélkezési gyakorlatra, mely szerint a hagyatéki eljárásról szóló 6/1958. (VII.4.) IM rendelet (továbbiakban: He.) 76/A. §-ában előírt határidőn túl érvényesített örökös minőség elismerése iránti, valamint az öröklési jogviszonyból származó igény bírói útra tartozó jogvita. A jogerős hagyatékátadó végzés az abban megjelölt örökös e minőségét és az örökség tárgyát mindaddig igazolja, amíg a bíróság jogerős határozattal másként nem dönt. Ebből következően a jogerős hagyatékátadó végzéssel legitimált álörökös és a hagyaték, vagy a helyébe lépett érték átengedése iránti igénnyel fellépő nem rendezhetik peren kívüli megállapodással az örökös minőséget és a hagyaték átadását. A vérszerinti törvényes örökös felperes személye a hagyatéki eljárásban nem volt ismert, a felperes igényével jogerős hagyatékátadó végzés meghozatala után lépett fel. A felperes ezzel a magatartásával adott okot a perindításra.

A fellebbezési hivatkozással szemben az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza, hogy az I. rendű alperes a jogszabályalkotással adott okot a perre. A fellebbezési ellenkérelemben felhozott érveléssel szemben az ítéltábla arra utal, hogy a perben a I. rendű alperes neve, mint a Ptk. 28. § (1) bekezdése szerinti jogi személy vett részt. E minőségében azonban a Ptk. 1. § (1) bekezdéséből és a 28. § (1) bekezdéséből következően a polgári jogviszonynak, a vagyoni viszonyok alanyaként részese. A polgári jogviszonyban a felek mellérendeltségéből, egyenrangúságából következően nem élvezhet több jogot, de nem is terhelheti több kötelezettség, mint a polgári jogviszonyok bármely más jogalanyát. Az államra, mint a polgári jogviszony alanyára ugyanúgy kihat az állam más, közjogi funkciójából fakadó eljárása, intézkedése, esetleges mulasztása, mint az adott jogviszony többi résztvevőjére. Az állam közjogi intézkedései a már hivatkozott Ptk. 1. § (1) bekezdése értelmében nem vonhatók a felek vagyoni viszonyai körébe, az állam közjogi tevékenységéért az állam, mint a polgári jogviszony alanya felelőssé nem tehető.

A kifejtettek alapján a kereset tekintetében a Pp. 80. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételek teljesültek, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint

megváltoztatta. Mellőzte az I. rendű alperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését, és felperest kötele az I. rendű alperes elsőfokú eljárásban felmerült, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett képviseleti tevékenységhez igazodó ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére.

A másodfokú perköltség, az I. rendű alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdésén, az IM rendelet 3. § (5) bekezdésén, 4/A. § (1) bekezdésén, az Itv. 5. § a) és c) pontjain, 56. § (1) bekezdésén, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén, 14. §-án alapul.

Budapest, 2010. június 1.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.,
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: